

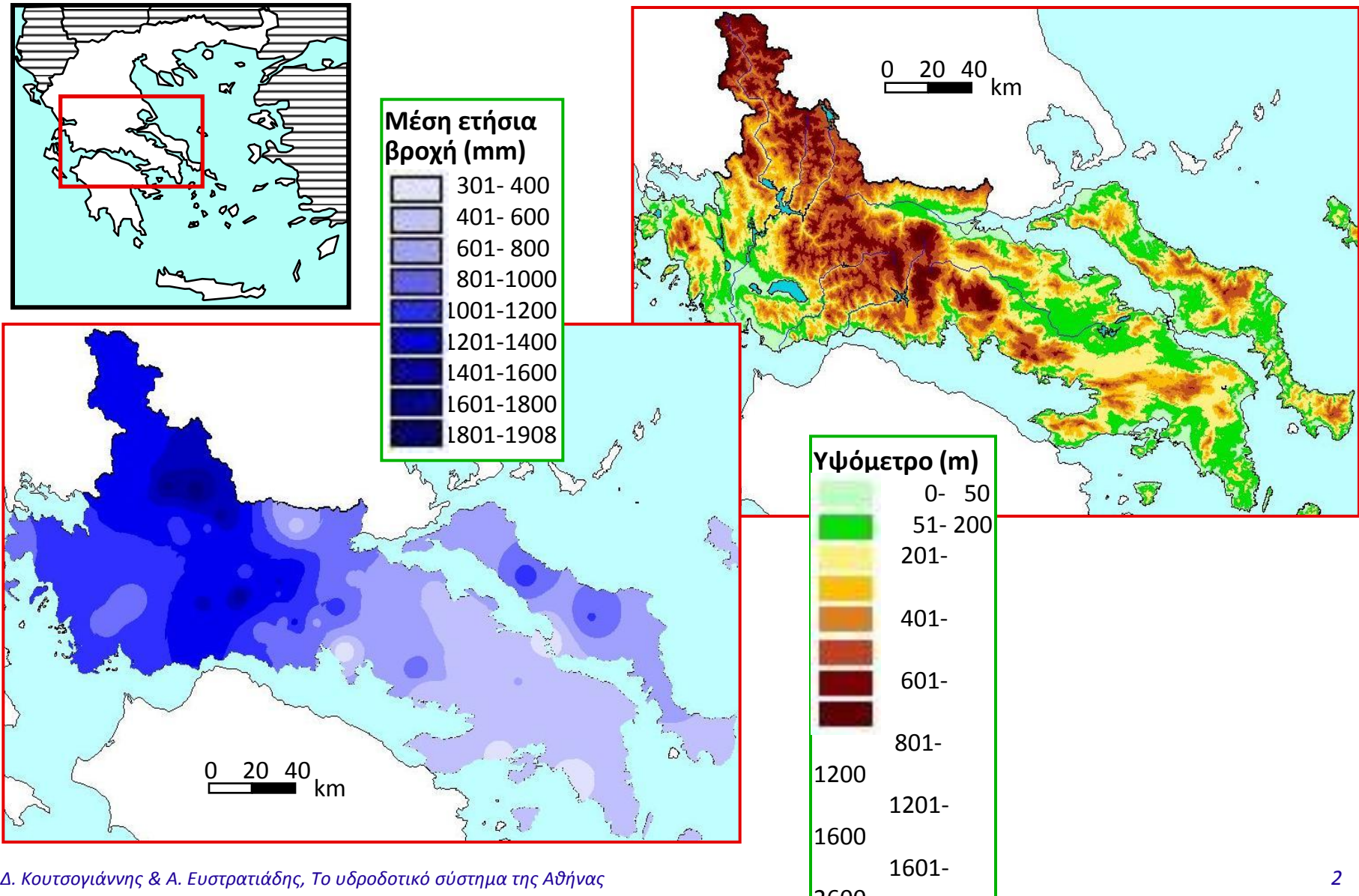
Υδραυλική & Υδραυλικά Έργα
5^ο εξάμηνο Σχολής Πολιτικών Μηχανικών

Το υδροδοτικό σύστημα της Αθήνας

Δημήτρης Κουτσογιάννης & Ανδρέας Ευστρατιάδης
Τομέας Υδατικών Πόρων & Περιβάλλοντος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Αθήνα, 2017

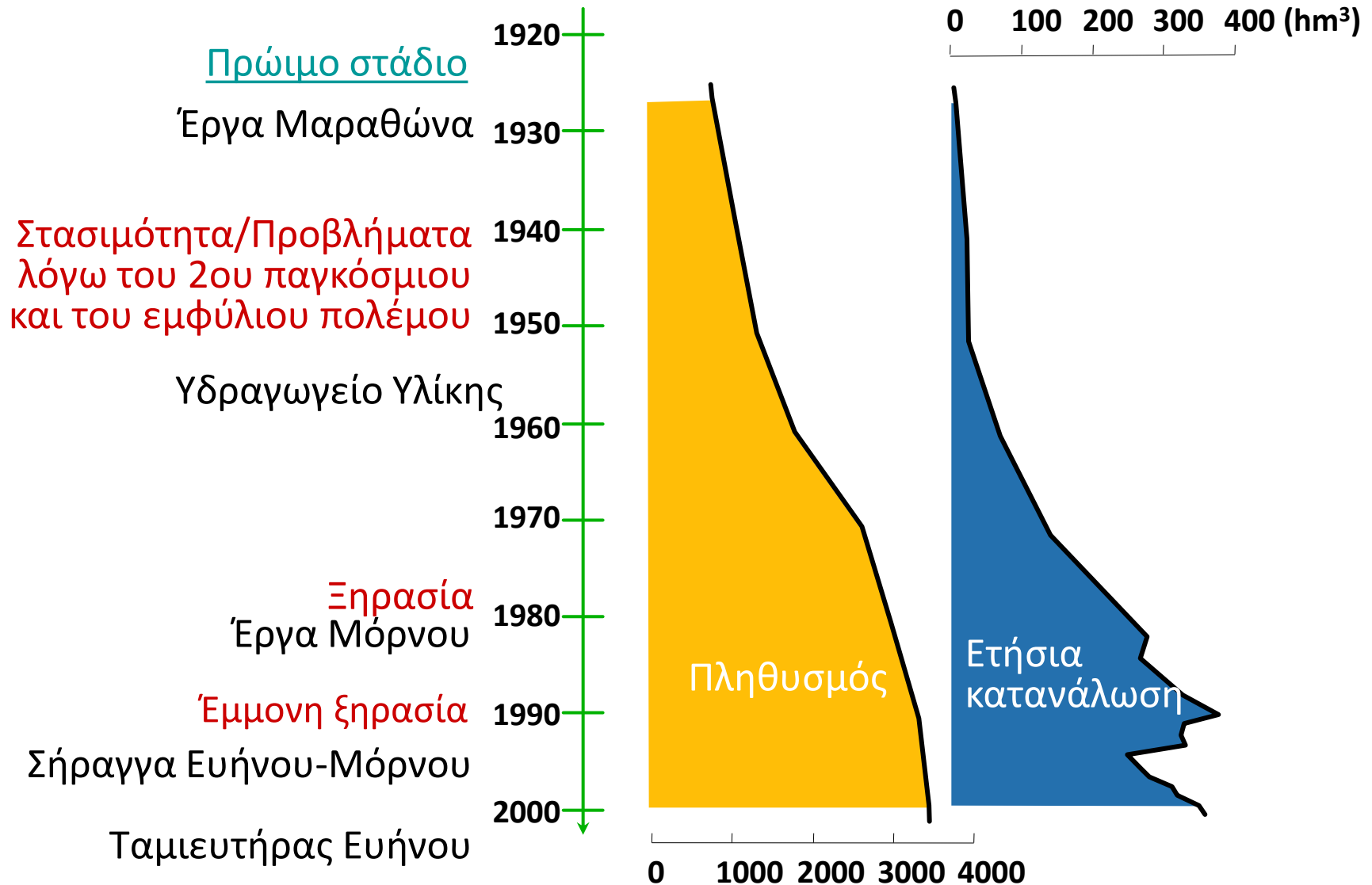
Τοπογραφικές και κλιματολογικές συνθήκες

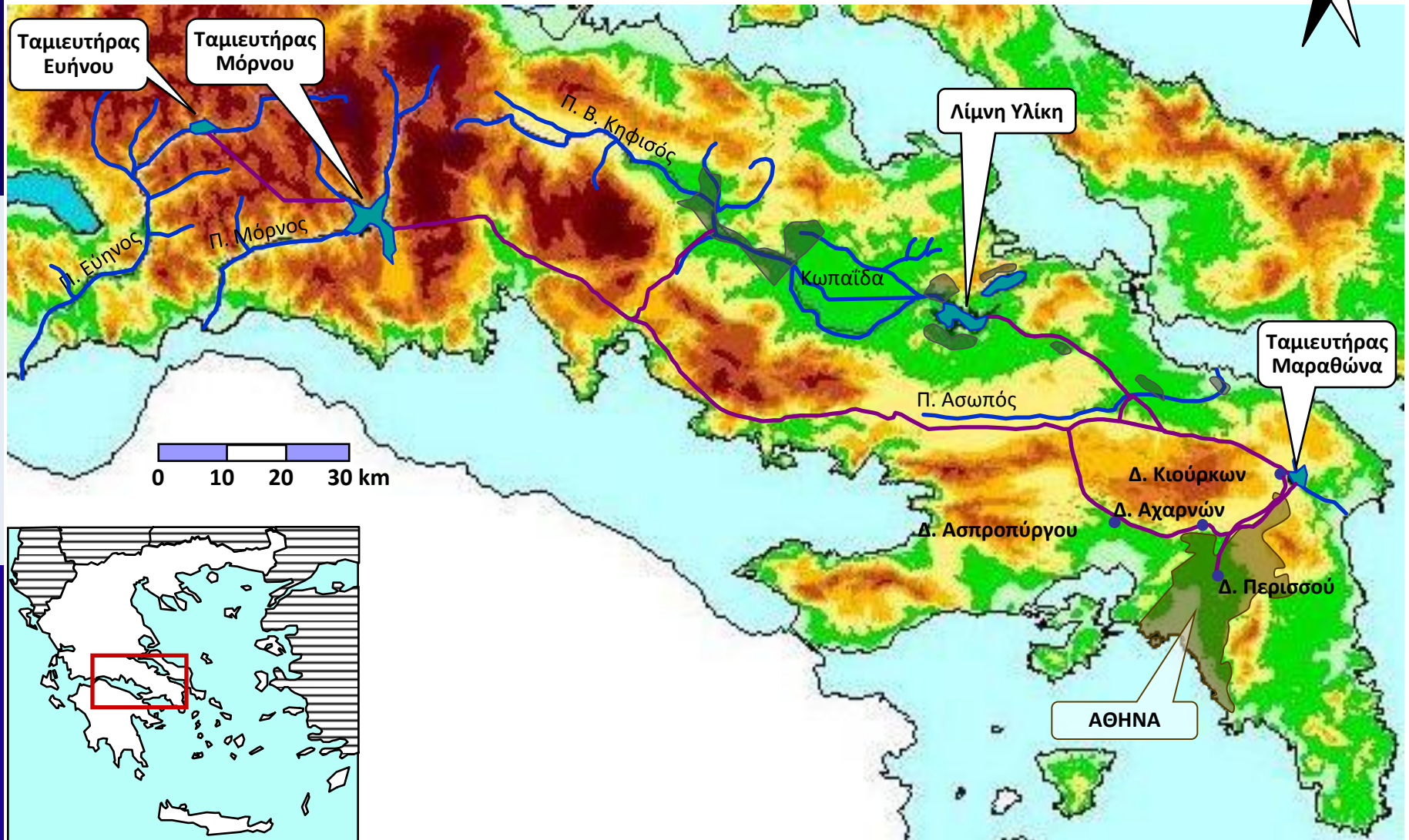
Η ύδρευση της Αθήνας στην αρχαιότητα

- ❑ Από τον πρώτο εποικισμό: Ύδρευση από πηγές (Κλεψύδρα) και πηγάδια.
- ❑ Νομοθεσία Σόλωνα: Ρύθμιση των απολήψεων νερού από δημόσιες κρήνες και πηγάδια (σε απόσταση 4 σταδίων – 740 m), ιδιόκτητα πηγάδια ή και πηγάδια γειτόνων σε ποσότητα 40 L ημερησίως (δύο δοχείων των 6 χοών ημερησίως αν μετά από διάνοιξη ιδιόκτητου πηγαδιού στα 18.3 m δεν βρισκόταν νερό).
- ❑ Πρώτο μεγάλο υδραυλικό έργο: [Πεισιστράτειο Υδραγωγείο](#) (~530 π.Χ., σε λειτουργία μέχρι σήμερα)
- ❑ Κλασική Αθήνα: έμφαση σε
 - θεσμικά μέτρα διαχείρισης και όχι σε δημόσια έργα (Κρουνών Επιμελητής)
 - μικρής κλίμακας έργα (στέρνες για όμβρια) για λόγους ασφάλειας.
- ❑ Ρωμαϊκή Αθήνα: [Αδριάνειο υδραγωγείο](#) (125-140 μ.Χ., σε λειτουργία – μετά από επισκευή – μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα).

Σύγχρονη Αθήνα: Εξέλιξη – ορόσημα

Το υδροδοτικό σύστημα της Αθήνας: Κύριες συνιστώσες

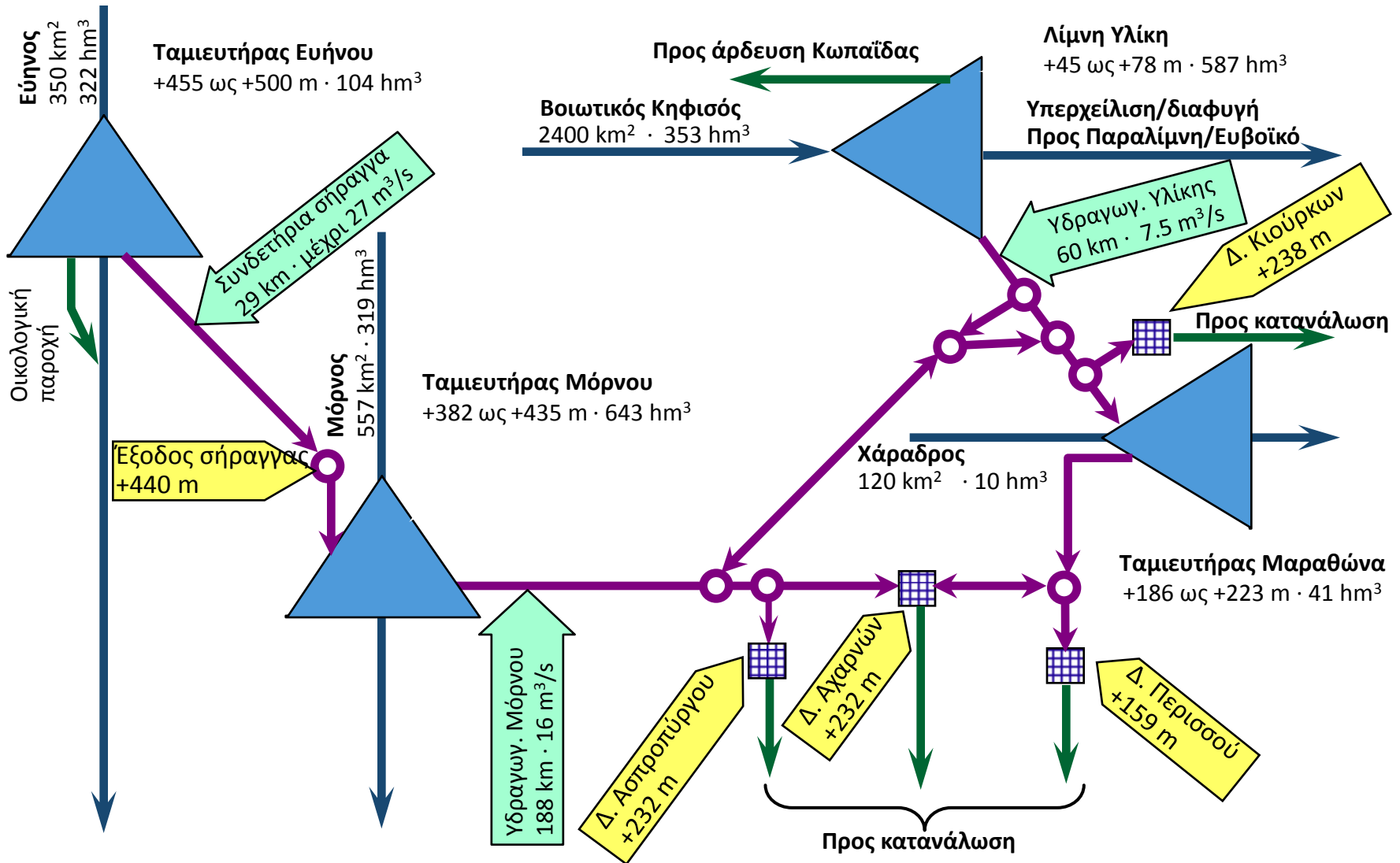
Κατηγορίες υδατικών πόρων

Basin	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ		ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
	Κύριοι (Ταμιευτήρες)	Βοηθητικοί (Ταμιευτήρες)	Εφεδρικοί (Γεωτρήσεις)
Εύηνος 350 km ²	Εύηνος 322 hm ³ /y 		
Μόρνος 557 km ²	Μόρνος 319 hm ³ /y		
Βοιωτικός Κηφισός – Υλίκη 2400 km ²		Υλίκη 353 hm ³ /y 	Β. Κηφισός, μέσος ρους 136 hm ³ /y Περιοχή Υλίκης 85 hm ³ /y
Χάραδρος 120 km ²		Μαραθώνας 10 hm ³ /y	
Βόρεια Πάρνηθα			Βίλιζα 26 hm ³ /y Μαυροσουβάλα 36 hm ³ /y

Επιφάνεια Εισροή Αντλητική ικανότητα

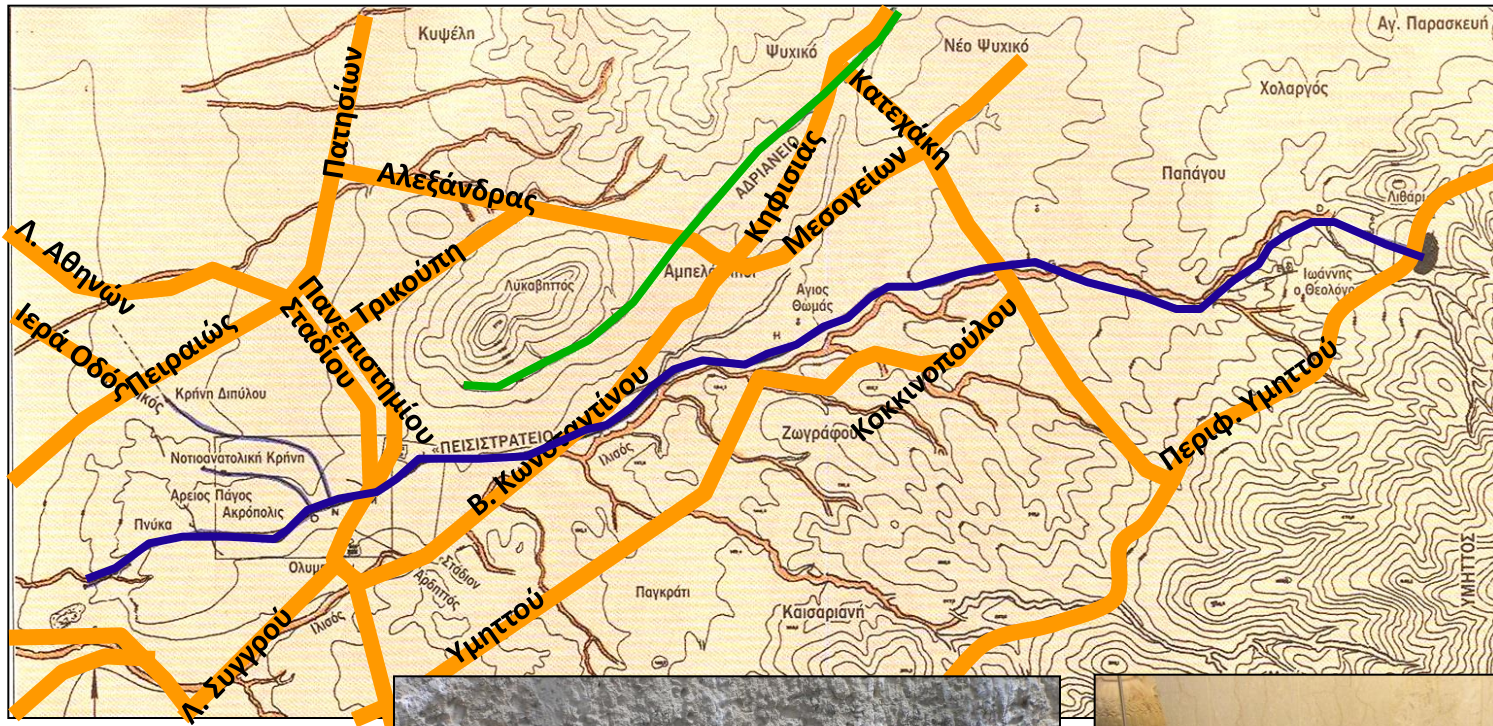
 Υπερχείλιση Διαρροή Άντληση

Δομή του υδροδοτικού συστήματος της Αθήνας

+ Γεωτρήσεις (με σωληνώσεις διασύνδεσης) + Αντλιοστάσια + Μικρά υδροηλεκτρικά έργα

Το Πεισιστράτειο Υδραγωγείο

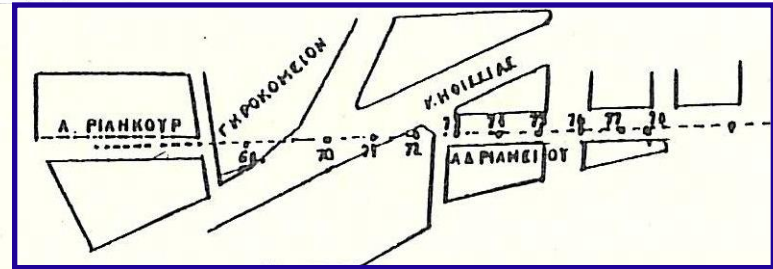
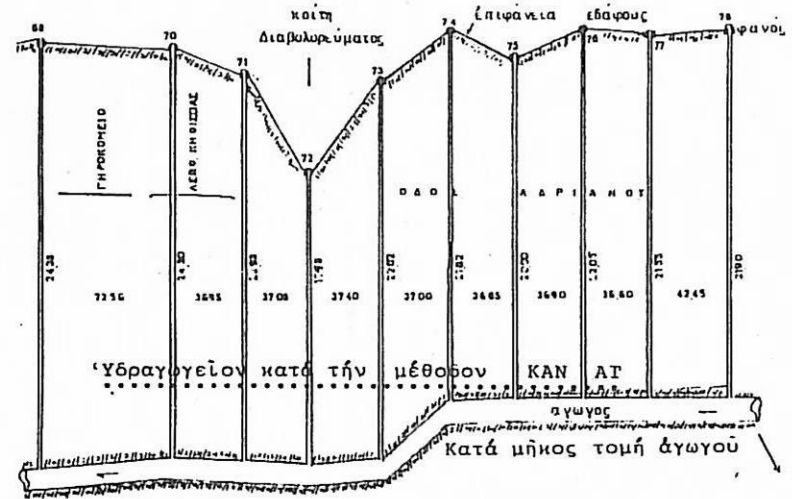

Τοπογραφικό υπόβαθρο:
Tassios, T.P., Water supply of
ancient Greek cities, *Water
Science and Technology:
Water Supply*, 7(1), 165-172,
2007.

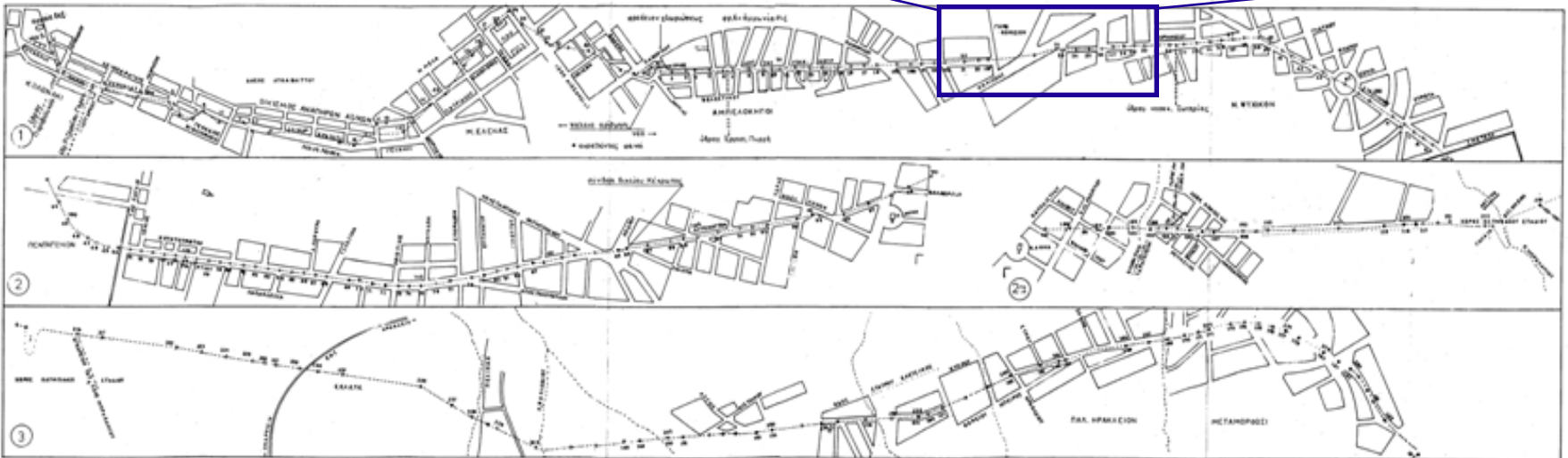

Αρχαιότητα

Το Αδριάνειο υδραγωγείο

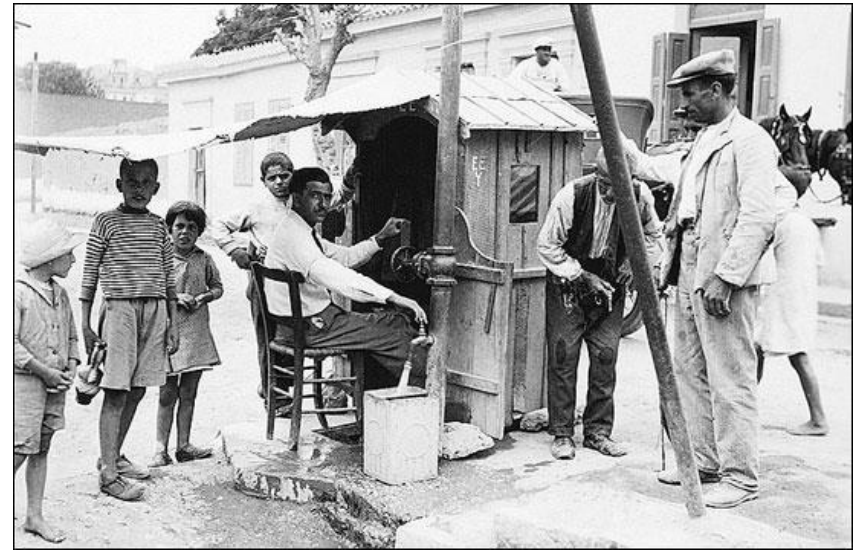
Πηγή: Παππάς, Α., *Η Ύδρευσις των Αρχαίων Αθηνών*,
Ελεύθερη Σκέψις, Αθήνα, 1999.

Αρχαιότητα

Νεότερη Αθήνα – πρώιμο στάδιο

Αντικατάσταση υδατογέφυρας Αδριάνειου με
ανεστραμμένο σίφωνα, 1929

Συμπληρωματική συλλογή και διανομή νερού
στην Αθήνα (αρχές 20ου αιώνα μέχρι το 1940)

Ορόσημα

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

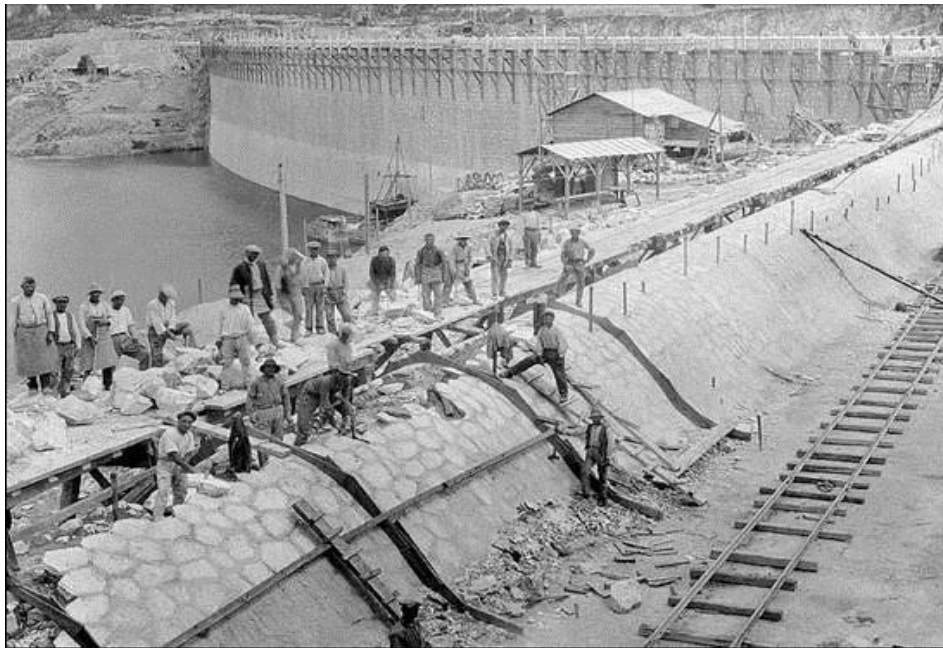
Φράγμα Μαραθώνα

Σήμερα

Κατασκευή φράγματος, 1928

Κατασκευή υπερχειλιστή, 1928

Υδροσύστημα

Περισσότερες...

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

Φράγμα Μαραθώνα (2)

Καταστροφική
πλημμύρα, 1926

Υπερχειλιστής σε
λειτουργία, 1941

Κατασκευή
Σήραγγας
Μπογιατίου,
1928

Εγκαίνια
Σήραγγας
Μπογιατίου,
1928

Υδrosύστημα

Προηγούμενες...

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

Λίμνη Υλίκη και αντλιοστάσια

Λίμνη Υλίκη

Πλωτά αντλιοστάσια Υλίκης

Κύριο Αντλιοστάσιο Υλίκης

Αντλιοστάσιο Κιούρκων

Υδροσύστημα

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

Ταμιευτήρας και υδραγωγείο Μόρνου

Υδραγωγείο Μόρνου στους Δελφούς

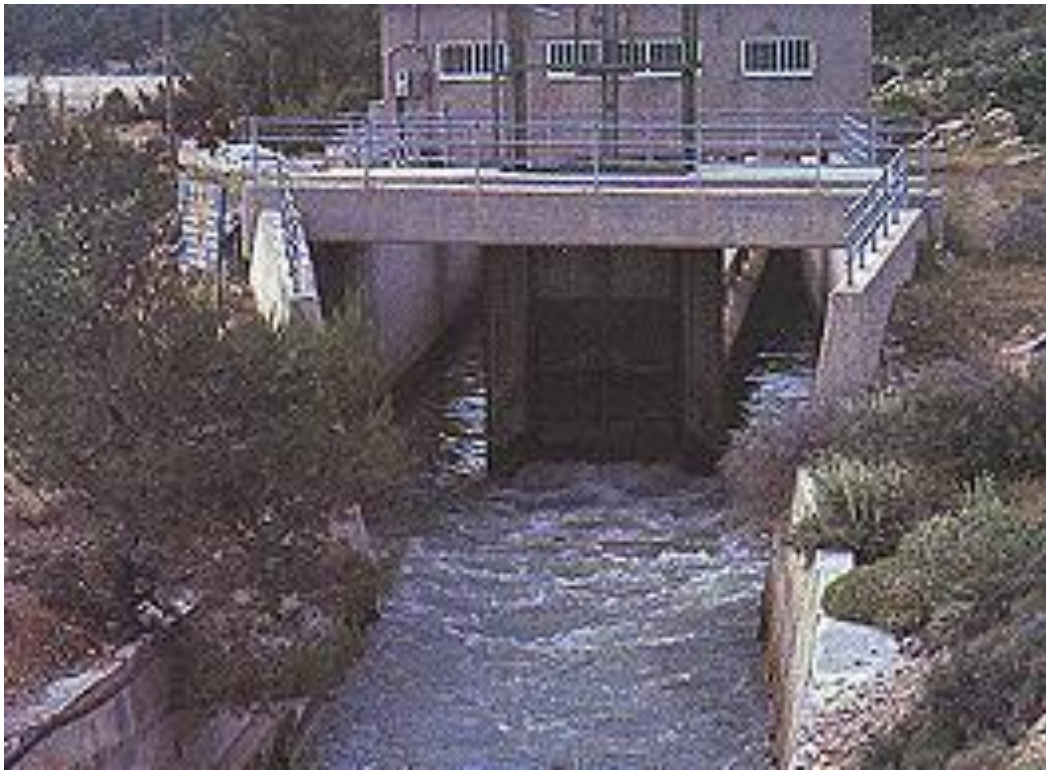
Φράγμα & ταμιευτήρας Μόρνου

Υδραγωγείο Μόρνου στην Πεδιάδα Θηβών

Σίφωνας Διστόμου

Έλεγχος υδραγωγείου Μόρνου

Κατασκευές ελέγχου ροής

Κέντρο
εποπτείας και
τηλελέγχου
υδραγωγείου

Υδροσύστημα

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

Φράγμα και σήραγγα Ευήνου

Φράγμα Ευήνου
στη φάση της
κατασκευής,
1995-2000

Κατασκευή της
συνδετήριας
σήραγγας Ευήνου-
Μόρνου, 1995

Υδροσύστημα

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

Εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού

Διωλιστήρια Περισσού

Διωλιστήρια
Αχαρνών

Διωλιστήρια
Ασπροπύργου

